

Viața Noastră

CONSILIUL JUDEȚEAN HARGHITA

Direcția Generală de Asistență Socială
și Protecția Copilului Harghita

~ IANUARIE – MAI ~
2026

Îngerii umblă printre noi

Există povești pe lângă care nu poți trece fără cuvinte. Nu sar în ochi, nu sunt spectaculoase – se desfășoară la marginea vieții de zi cu zi, acolo unde lupta este cea mai grea. Acolo unde un bebeluș abandonat este îngrijit ca și cum ar fi copilul propriu, unde se încearcă dăruirea dragostei și în locul mamei care l-a adus pe lume, acolo unde, între viață și moarte este doar un prag subțire, acolo, unde se luptă pentru fiecare minut. În această serie de reportaje prezentăm, pe rând, povestea a patru asistenți maternali profesioniști. Patru oameni care, deși aveau de ales, au pornit pe calea mai grea. Au ales să îngrijească și să crească copiii a căror viață a fost fragilă încă de la început, fiind împovărată de malformații grave, boli, nesiguranță și lipsă de perspectivă. Ei sunt acei colegi pe care îi putem numi, pe bună dreptate, îngeri care umblă printre noi. Nu se poate spune, că nu le-ar fi frică. Nu se poate spune că nu ar avea îndoieli, dar în ciuda încercărilor aleg din nou și din nou: să țină piept greutăților. Aleg să rămână. Să lupte. Să iubească. Pentru ei, fiecare minut este o încercare. Fiecare respirație, fiecare mică îmbunătățire este o victorie. Acești asistenți maternali profesioniști sunt eroii acestei serii de reportaje, alături de copiii pentru care luptă zi de zi. Copii care, datorită dedicației și sacrificiului lor au primit o nouă șansă la viață. Prima poveste are ca protagoniști o tânără femeie și un bebeluș pentru a cărui viață medicii nu mai aveau speranță.

Kecskés Orsolya-Izabella este asistent maternal profesionist din noiembrie anul trecut. A ales această profesie pentru că avea de oferit dragoste unor copii care nu au parte de grija părintească. Crește un bebeluș de zece luni care a trecut printr-o intervenție chirurgicală considerată fără speranță și care acum – datorită

îngrijirii atente, devotate și precise – este bine. Tânăra a absolvit cursurile necesare pentru munca de asistent maternal profesionist și nu a ezitat când a fost anunțată că i-ar putea fi încredințat un bebeluș de 6 luni, cu o malformație cardiacă gravă. A înțeles că bebelușul urmează să treacă printr-o operație mare și a decis să îi fie alături în momentele dificile. În noiembrie a luat copilul acasă, iar în doar câteva săptămâni acesta s-a cuibărit nu doar în inima ei, ci și în cea a mamei ei. Operația era programată pentru februarie a.c., astfel că asistentul maternal s-a internat împreună cu micuțul la Spitalul Clinic Județean de Urgență din Târgu Mureș. Medicii au făcut investigații complete, timp de o săptămână și jumătate. S-a descoperit că micuțul nu avea de fapt probleme cardiace, ci suferea de o malformație complexă care afecta mai ales plămânii și ficatul. Din piciorul drept lipsește complet artera principală, din cauza căreia plămânii și ficatul primeau mai puțin de 25% din fluxul sanguin necesar. În plus, îi lipsește splina, iar ficatul este poziționat anormal, atât pe partea dreaptă, cât și pe cea stângă. După investigații, medicul curant a spus: „nu se poate opera, va trăi cât va trăi... Voiau să ne trimită acasă”, a povestit tânăra, iar în vocea ei se simte încă disperarea, dar și acea speranță încăpățânată care apare doar în situații aparent fără ieșire. Potrivit asistentului maternal, atunci, între pereții spitalului a aflat că

diagnosticul ar fi trebuit tratat încă de la naștere și că bebelușul fusese deja la spitalul din Târgu Mureș, dar, din păcate, răcise, ceea ce a făcut imposibilă intervenția la acel moment.

Șansa

Când disperarea era pe punctul de a o copleși, a apărut un medic de la medicină internă, care efectuase intervenții similare în Franța și care a acceptat să încerce să opereze micuțul. Operația a durat șapte ore și a fost o reușită, deși medicul a numit-o doar o

intervenție preliminară, precizând că la vârsta de 5–6 ani va fi necesară o nouă operație. Bebelușului i s-a montat un dispozitiv la nivelul gâtului, care permite direcționarea fluxului sanguin către ficat și plămâni. În timpul operației și în cele două zile petrecute de copil la terapie intensivă, tânăra a stat într-o pensiune și mergea zilnic să-l viziteze. „După terapie intensivă, copilul a fost transferat într-un salon izolat de la cardiologie și părea că totul evolua foarte bine. Aveam cu toții speranță, organismul lui a reacționat foarte bine la cele 15 perfuzii pe care le primea zilnic” a spus asistentul maternal.

Noi complicații

Încercările nu s-au încheiat însă. Bebelușul se simțea bine și astfel, după șapte zile, medicii au înlocuit tratamentul, lăsând două din cele 15 perfuzii. Concomitent cu schimbarea tratamentului au apărut și complicațiile: tensiunea arterială a crescut extrem de mult, capul i s-a umflat, s-a acumulat lichid în jurul inimii și sânge în abdomen. S-a propus sedarea pentru a evacua lichidul, însă trebuia să aștepte, deoarece organismul micuțului nu ar fi suportat o a treia anestezie într-o perioadă atât de scurtă. Astfel s-a revenit la 15 perfuzii inițiale. Într-o săptămână, lichidul din jurul inimii a dispărut prin resorbție,

însă sângele din abdomen nu dispărea. Medicii au vorbit din nou despre o intervenție, dar trebuia să aștepte... Chirurgicalul a propus o procedură pe care nu realizase niciodată în cei 30 de ani de carieră și în care nu vedea șanse reale de succes... Micuțul însă părea hotărât să trăiască: după două săptămâni și jumătate, sângele din abdomen s-a resorbit fără intervenție chirurgicală, iar asistentul maternal a prins din nou speranță. Au stat în total șapte săptămâni în spital, iar cu o săptămână înainte de externare i s-a prescris un nou tratament, de această dată sub formă de pulbere, potrivit pentru gestionarea acasă.

Un bebeluș de zece luni, fericit

Copilul primește și acum același tratament, administrat cu precizie, ca în spital. Culoarea pielii i-a revenit treptat, iar circulația sângelui s-a îmbunătățit.

A învățat să aibă încredere. De exemplu nu mai plânge la schimbarea hainelor, ceea ce înseamnă că nu mai trăiește cu teama unor noi investigații medicale. La controlul de o lună, medicii au confirmat că totul este în regulă. „Acum îi ies dinții, îl doare, dar facem tot posibilul să nu plângă. Încerc să-i dăruiesc dragoste și în locul mamei lui” – a spus asistentul maternal. Legat de creșterea dinților ea subliniată că, micuțul poate primi doar medicamente prescrise de medic, fiind foarte importantă compatibilitatea cu tratamentul stabilit la spitalul din Târgu Mureș. Tânăra a mai spus că, dacă ar trebui să aleagă din nou, ar urma același drum, pentru că acest bebeluș are nevoie de o familie iubitoare. Vorbește cu speranță despre viitor: își dorește ca băiețelul să ajungă la grădiniță, apoi la școală și, dacă va avea un frățior sau o surioară – fie copilul ei, fie un alt copil aflat în grija ei – să crească împreună, într-o copilărie frumoasă.

A IV-a ediție a Festivalului de Recitare Poezie și Proză Mesajul evenimentului: limba maternă trebuie folosită pentru a rămâne vie

Șase tineri din sistemul de protecție a copilului din județul Harghita au participat, în perioada 27 februarie – 1 martie, la cea de-a IV-a ediție a Festivalului de Poezie și Proză desfășurat în Kaposvár, Ungaria. Evenimentul cultural a fost organizat de fundația Csányi Alapítvány, prin Casa Comunitară din Kaposvár, în parteneriat cu Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE - Universitatea Maghiară de Științe Agricole). Beneficiarii au fost însoțiți de colega noastră, Éva Bálint. Mottoul ediției din acest an a fost de la poetului Kányádi Sándor: „Poezia este ceea ce trebuie rostit”. Prin această idee, poezia este ridicată dincolo de sfera artei, devenind o necesitate umană și un îndemn moral: limba maternă trebuie „rostită”, folosită permanent, pentru a rămâne vie.

În cadrul festivalului, prestațiile celor 53 de participanți au fost evaluate de un juriu format din zece membri, în fața unui public de peste o sută de persoane. La eveniment a fost prezent și dr. Elekes Zoltán, directorul general al instituției noastre, atât în calitate de membru al juriului, cât și de artist invitat. Vineri seara, formația Truba-moll, al cărei membru fondator este, a susținut un concert de excepție în sala festivă a universității MATE. Membrii trupei – dr. Elekes Zoltán, Bíró Imre, Kovács István și Majla Géza – au interpretat compoziții proprii, dar și poezii puse pe muzică, pregătind astfel atmosfera pentru cele două zile de concurs. În cadrul concursului tinerii noștri au obținut rezultate remarcabile: doi

participanți au primit calificativul bronz, doi argint, iar alți doi aur. Pentru prestațiile lor deosebite, cei doi beneficiari distinși cu aur au fost invitați la alte două evenimente importante organizate de Fundația Csányi: Festivalul „Életút”, organizat în luna aprilie, și Tabăra Tradițională de Arte, care va avea loc în această vară pentru a XX-a oară. Un moment aparte al festivalului a fost trăit de beneficiara noastră Paradicza Mária, care a avut un succes răsunător cu propria compoziție muzicală. Piesa a fost interpretată împreună cu trupa „Könyvespolc”, formată din tineri susținuți de Fundația Csányi, în cadrul atelierelor de sâmbătă după-amiază. Interpretarea comună s-a bucurat de un succes atât de mare, încât organizatorii

au decis să o readucă pe scenă și la Festivalul „Életút” din aprilie. Weekendul a fost unul plin de experiențe memorabile: rezultatele excelente, atelierile creative, spectacolul de teatru dedicat tinerilor, poezia lui Radnóti Miklós pusă pe muzică de formația Szabó Balázs Bandája, interpretarea colectivă a piesei „Bájoló” pe vechiul pod de lemn de pe malul lacului Deseda, dar și discuțiile profunde au reprezentat momente de neuitat pentru copiii noștri. Delegația instituției noastre s-a întors acasă cu recunoștință în suflet, subliniind sprijinul constant, încurajarea și oportunitățile de dezvoltare oferite beneficiarilor Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita de către fundația Csányi Alapítvány.

Balázs Bence: „A fost fascinant să descopăr cum poeziile puse pe muzică au căpătat noi sensuri și profunzimi”

Unul dintre participanții din județul Harghita la festival, Balázs Bence, a povestit despre experiența trăită în cadrul evenimentului: „Festivalul de poezie organizat pentru a patra oară de fundația Csányi Alapítvány la Kaposvár a fost și anul acesta un eveniment plin de programe interesante și experiențe memorabile. Gazdele ne-au primit cu multă căldură, iar după cină ne-am cazat în campusul Universității Maghiare de Științe Agricole, partener al evenimentului. Unul dintre cele mai speciale momente ale primei seri a fost concertul formației Truba-moll. Pentru mine a fost în același timp relaxant și motivant:

relaxant după drumul lung și motivant pentru tema concursului din zilele următoare, dedicată relației dintre poezie și muzică. Mi-a plăcut enorm programul artistic pregătit de domnul director și colegii săi; poeziile puse pe muzică au căpătat parcă noi sensuri și profunzimi. În timpul concursului am avut libertatea de a alege dacă prezentăm o poezie transformată în cântec, un cântec recitat ca poezie sau o poezie la alegere. A fost foarte interesant să observăm cât de diferit și profund pot fi interpretate versurile și textele muzicale. După programul competițional de dimineață am vizitat lacul Deseda, una dintre cele mai frumoase atracții naturale din Kaposvár, unde am cântat mai multe poezii, printre care și «Bájoló», scrisă de Radnóti. După-amiaza au avut loc atelierile de teatru, tehnică a vorbirii, ilustrație poetică și exerciții de mișcare. Eu am ales atelierul de teatru, unde am avut ocazia să descoperim mai îndeaproape viața și activitatea actorilor, experiență care ne-a îmbogățit foarte mult cunoștințele. Și cea de-a doua rundă a concursului a fost extrem de strânsă, cu numeroase momente creative și interpretări originale, ceea ce a făcut competiția foarte captivantă. Festivitatea de premiere a avut loc sâmbătă după-amiază, când juriul a acordat calificative de bronz, argint și aur atât la categoria de vârstă de 10–16 ani, cât și la categoria de 17–23 ani. În concluzie, pot spune că această experiență a fost încă o dată una extraordinară pentru mine. Sunt recunoscător Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita și fundației Csányi Alapítvány pentru această oportunitate”, a conchis tânărul.

Dar special pentru femei din partea formației Truba-moll

Cu ocazia Zilei Internaționale a Femeii, formația Truba-moll a oferit colectivului instituției noastre un moment artistic deosebit. Membrii formației – directorul general al instituției, Elekes Zoltán, împreună cu profesorii Bíró Imre, Majla Géza și Kovács István – au adus, prin sensibilitatea și dăruirea lor artistică, un plus de emoție și frumusețe acestei sărbători speciale. Recitalul a oferit nu doar o experiență muzicală de înaltă calitate, ci și o atmosferă caldă și plină de sensibilitate, transformând întâlnirea într-un moment memorabil pentru întreaga comunitate. Melodiile interpretate și modul profund în care au fost transmise au creat o stare de sărbătoare și apropiere, exprimând într-un mod autentic respectul și aprecierea față de femei. Le mulțumim pentru acest gest frumos și pentru bucuria oferită prin muzică, sperând să ne reîntâlnim și cu alte ocazii la fel de speciale și emoționante.

Asistență transfrontalieră și sprijin pentru victime

Pe 13 martie a avut loc la Odorheiu Secuiesc conferința intitulată „Asistență transfrontalieră și sprijin pentru victime”, organizată de „Magyar Asszonyok Érdekszövetsége” (Alianța de interes a femeilor maghiare) din Budapesta, „Kézfenfogva Egyesület” (Asociația mână-n mână), Kézdivásárhelyi Nők Egyesülete (Asociația Femeilor din Târgu Secuiesc) și Primăria Municipiului Odorheiu Secuiesc.

Scopul conferinței a fost consolidarea cooperării transfrontaliere în domeniul sprijinului acordat victimelor și al asistenței juridice, precum și prezentarea experiențelor specialiștilor din Ungaria și România. Evenimentul s-a desfășurat în sala de conferințe a Centrului de Evenimente Agora. Conferința a fost deschisă oficial de primarul municipiului Odorheiu Secuiesc, Szakács-Paál István, care i-a salutat pe cei prezenți, după care Diamantopoulosné dr. Kenyeres Gabriella, șefa Direcției de Coordinare Profesională Juridică din cadrul Ministerului

Justiției din Ungaria, a susținut prezentarea intitulată „Sprijin pentru victime și asistență juridică – dincolo și dincoace de graniță”. A urmat prezentarea psihologului clinician dr. Dávidné Hidvégi Julianna, consilier al Ministerului Justiției, despre sprijinul emoțional acordat victimelor. Despre experiențele din România în domeniul sprijinului victimelor a vorbit Katona Lóránt, directorul interimar al Poliției Locale din Odorheiu Secuiesc, și conducătorul Centrului de primire în regim de urgență și intervenție pentru copiii abuzați, neglijați și exploatați din cadrul DGASPC

Harghita, Csiszér Csaba. S-a subliniat faptul că, în România, sistemul de sprijin pentru victime s-a dezvoltat mult în ultimii ani, în special ca urmare a alinierii la directivele Uniunii Europene. Victimele infracțiunilor pot solicita astăzi sprijin juridic, psihologic și social, în special în cazurile de violență domestică, trafic de persoane sau infracțiuni violente grave. Specialiștii au atras atenția că, pentru multe victime, este în continuare dificil să ceară ajutor, deoarece acestea se tem de stigmatizare sau de represalii. Acest

lucru este valabil mai ales în cazurile de violență domestică, unde victimele depind adesea economic sau emoțional de agresor. Ca experiență pozitivă, s-a menționat faptul că tot mai multe organizații civile și instituții de stat colaborează între ele și că au apărut servicii precum consilierea gratuită, locuințele protejate sau sprijinul psihologic. După o scurtă pauză, a urmat o discuție interesantă de tip panel cu titlul „Împreună suntem puternici! – Asistență juridică fără granițe”.

Continuă colaborarea dintre instituții și societatea civilă: mini-conferință pentru prevenirea violenței în familie

„Acasă nu înseamnă durere” — sub acest titlu s-a desfășurat în data de 21 aprilie mini-conferința organizată de Asociația Mamelor din Ciuc, dedicată temei violenței domestice și prevenirii acesteia. Evenimentul a avut loc în sala de lectură a Centrului Cultural Județean Harghita și a fost moderat de sociologul și conferențiarul universitar, Gergely Orsolya.

După campania desfășurată între 25 noiembrie și 10 decembrie anul trecut — o inițiativă fără precedent în Harghita prin amploarea solidarității pentru prevenirea violenței împotriva femeilor — Asociația Mamelor din Ciuc s-a implicat activ. Impactul profund al abuzurilor asupra celor vulnerabili a determinat membrii organizației să inițieze, în urma mesei rotunde din 9 decembrie, un grup de sprijin, coordonat de viitorul consilier spiritual Lipeczky Erna Andrea. În cadrul mini-conferinței din aprilie a.c. reprezentantul Inspectoratului de Poliție Județean Harghita de la Compartimentului de Analiză și Prevenire a Criminalității, inspector principal de poliție Kovacs Robert a prezentat pe scurt câteva date statistice privind violența domestică care ne încurajează să credem că, campania comună de anul trecut s-a dovedit a fi rodnică. După acest moment,

reprezentantul asociației, Tiboldi Beáta a vorbit despre rolul organizațiilor civile în sprijinirea mamelor și copiilor, iar Lipeczky Erna Andrea a prezentat rolul și activitatea grupului de suport. Radu Rita, comisarșef de poliție a oferit informații privind intervenția poliției, ordinul de protecție și utilizarea sistemelor de monitorizare electronică. Ea a subliniat și faptul că anul trecut polițiștii au participat la un curs de psihologie pentru a fi mai empatici, și că se fac eforturi și pentru eliminarea barierelor lingvistice existente. Despre Serviciile sociale și etapele de suport post-intervenție a vorbit colega noastră, Gál Katalin. În încheiere, participanții au avut ocazia să asculte mărturia fostei noastre colege, Csikós Katalin, reprezentanta Asociației „Szívdobbanás”, care a vorbit deschis despre copilăria marcată de traume, fiind un exemplu viu că există o cale de ieșire din abuz.

Un început de an promițător pentru Tamás Zsolt: cinci competiții, patru podiumuri

Anul 2026 a debutat excelent pentru Tamás Zsolt, tânărul judoka de 13 ani legitimat la Judo Sportklub Csikszentdomokos. În primele patru luni ale anului, sportivul a participat la cinci competiții importante, reușind să urce pe podium de patru ori: a obținut o medalie de aur, trei medalii de bronz și un onorant loc cinci într-un turneu internațional de mare anvergură.

Seria rezultatelor remarcabile a început în primele zile ale lunii februarie, la competiția „ELSŐ BETON MAGYAR KUPA”, desfășurată la Szeged, în Ungaria. Acolo, Zsolt a cucerit medalia de aur la categoria 55 de kilograme, confirmând încă o dată valoarea sa. De

altfel, tânărul sportiv participase pentru prima dată la acest turneu în anul precedent, când revenise acasă tot cu aurul la gât. La sfârșitul lunii februarie, Tamás Zsolt a avut o nouă evoluție solidă la Cupa Internațională de Judo „Poarta Transilvaniei” de la

Bistrița. Competiția a reunit peste 600 de judoka din mai mult de 50 de cluburi sportive din România, Republica Moldova și Polonia. Într-un concurs extrem de disputat, sportivul nostru a reușit să obțină medalia de bronz. Rezultatele bune au continuat și în luna martie. În perioada 13–15 martie, la finala națională desfășurată la București, Zsolt a urcat din nou pe podium, ocupând locul al treilea în categoria sa de greutate și câștigând medalia de bronz. La doar câteva săptămâni distanță, la prestigioasa Cupă Internațională Miado's de la Sibiu, tânărul judoka a repetat performanța. Aproape 600 de sportivi, reprezentând peste 40 de cluburi, au participat la această competiție, iar Zsolt și colegii săi din au demonstrat încă o dată că pot face față unui nivel ridicat de concurență. La mijlocul lunii aprilie, Tamás Zsolt a reprezentat România la prima etapă din acest an a European Hopes Tournament, organizată la Sarajevo. Turneul a adunat pe tatami 574 de sportivi din 21 de țări, iar nivelul competiției a fost unul impresionant. Echipa din Sândominic a fost reprezentată de șase judoka, printre care și Zsolt, care a reușit să obțină un meritoriu loc cinci. Antrenorul său, Szócs László, consideră că rezultatele obținute sunt rodul muncii serioase și al perseverenței de care dă dovadă tânărul sportiv. „Zsolt a progresat enorm, iar atitudinea lui generează rezultate foarte bune. Foarte puțini copii ajung la asemenea performanțe”, a declarat antrenorul, subliniind că judoul reprezintă deja o direcție clară în viața băiatului. Szócs László spune că

obiectivele stabilite pentru Zsolt sunt pe termen lung, însă acestea sunt susținute prin ținte intermediare și printr-o muncă atentă atât pe plan sportiv, cât și emoțional. În opinia sa, copiii trebuie să învețe încă de mici să gestioneze atât succesul, cât și eșecul. „Cine are obiective pe termen lung trebuie să știe să gestioneze și succesul, și eșecul”, a punctat antrenorul. Privind spre viitor, programul competițional al lui Tamás Zsolt se anunță extrem de intens. Echipa intenționează să participe la concursuri din Ungaria, Turcia, Macedonia și Azerbaidjan, dar și la diferite cantonamente și stagii de pregătire. Antrenorul este convins că, dacă va continua în același ritm, tânărul judoka poate ajunge în câțiva ani la Campionatele Mondiale și, ulterior, chiar la Jocurile Olimpice. „Dacă va continua astfel, în trei-patru ani poate ajunge la Campionatul Mondial, ceea ce îl va apropia de visul olimpic. Cred că peste șase ani poate deveni olimpic”, a afirmat Szócs László. Acesta a mai adăugat că își dorește să îl sprijine pe Zsolt să ajungă, la momentul potrivit, într-un club național puternic, la București sau Cluj-Napoca, și că atât el, cât și familia de asistenți maternali profesioniști care îl are în grijă, îl susțin necondiționat. „Îl vom sprijini și atunci când va merge la universitate. Parcursul lui în viață nu trebuie frânt de faptul că a crescut în sistemul de protecție a copilului. Facem tot posibilul să nu se simtă mai prejos decât ceilalți copii. Nimeni nu poate alege unde se naște, însă fiecare poate decide ce fel de om devine și ce rezultate obține în viață”, a conchis antrenorul.

Tamás Zsolt practică judo din anul 2019, când avea doar șase ani. În 2024 a obținut locul al treilea la Campionatul Național al României și a câștigat medalia de aur la Cupa Atom, competiție desfășurată la Paks, în Ungaria. A încheiat anul 2024 cu aur, iar anii 2025 și 2026 i-a început tot cu medalii de aur. Marele său vis este să participe la Cupa Europeană și, într-o zi, la Jocurile Olimpice. Pe viitor, își dorește să devină antrenor de copii, pentru a transmite mai departe experiența și cunoștințele acumulate. Mesajul său pentru copii și tineri este simplu, dar puternic: „leșți din zona de confort și alegeți un sport care vi se potrivește și vă place. Sportul este important pentru că te învață auto-controlul și te ajută să gestionezi situațiile dificile.”

Premiu special cu o compoziție proprie

Talentul, perseverența și curajul au ajutat-o pe Paraditza Mária, beneficiară a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita, să obțină rezultate remarcabile în cadrul programelor organizate de fundația „Csányi Alapítvány” din Ungaria, unde tânăra s-a remarcat printr-o piesă compusă și interpretată chiar de ea.

În luna februarie, Mária a participat la tradiționala sărbătoare a versului organizată de fundația „Csányi Alapítvány”, unde a obținut calificativul „aur” cu piesa proprie intitulată „Idegen” („Străinul”). Succesul momentului artistic i-a adus invitația de a participa și la un alt eveniment important al fundației – „Festivalul Életút”, desfășurat în perioada 24–26 aprilie. În cadrul concursului „Színezd ki a világot” („Colorează lumea”), organizat în timpul festivalului, tânăra a fost distinsă cu un premiu special. Mária povestește că apropierea sa de muzică s-a intensificat în perioada pandemiei. Atunci a început să învețe să cânte la chitară și, în paralel, la sintetizator. Versurile piesei „Idegen” îi erau un timp în minte, iar în momentul în care a început să lucreze serios la ele, textul a prins contur în doar două zile. Potrivit tinerei, melodia s-a născut aproape simultan cu versurile, iar forma finală a fost obținută după multe ore de repetiții la chitară. Inițial, Mária intenționa să interpreteze o altă piesă la evenimentul din februarie, însă alegerea propriei compoziții a fost una spontană. „La Versűnnep lucram pe diferite secțiuni, iar eu am ajuns în grupa coordonată de domnul director Elekes Zoltán. I-am vorbit despre piesa mea, iar dumnealui m-a încurajat să o interpretez. Am început să cânt, iar lângă noi se aflau membrii formației Könyvespolc,

cărora le-a plăcut foarte mult melodia. Atunci le-am propus să o cântăm împreună. Au acceptat cu bucurie”, a povestit tânăra. Mária consideră că experiența acumulată în februarie, la Versűnnep a contribuit mult la dezvoltarea încrederii sale în sine. „A fost o bucurie să văd că momentul meu artistic a primit calificativul aur și că membrii formației au lucrat cu plăcere alături de mine. M-a bucurat enorm și faptul că, datorită piesei mele, am primit invitația de a participa la un nou program tradițional al fundației Csányi Alapítvány”, a spus ea. A urmat apoi Festivalul Életút din aprilie, care a reprezentat pentru Mária o experiență memorabilă. „A fost un program plin de emoții și experiențe frumoase și mă bucur foarte mult pentru premiul special primit”, a subliniat tânăra. În prezent, Mária se pregătește pentru examen, fiind în ultimul an în școală profesională, după care își dorește să promoveze examenul de bacalaureat și să își continue studiile la o universitate pedagogică, specializarea educatoare-învățătoare. Pentru Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita este o mare bucurie să vadă cum talentul și perseverența unui beneficiar se dezvoltă atât de frumos. Povestea Mariei este încă o dovadă a faptului că sprijinul, încurajarea și încrederea pot avea un rol esențial în parcursul unui tânăr.

Paradzita Mária a transmis și un mesaj emoționant despre experiențele trăite în cadrul programelor fundației Csányi Paradzita Mária a transmis și un mesaj emoționant despre experiențele trăite în cadrul programelor Fundației Csányi: „Datorită fundației Csányi Alapítvány am avut ocazia, pentru a doua oară, să trăiesc experiența specială de a participa la concursul de recitare și apoi la Festivalul Életút. Când am pornit prima dată pe acest drum, eram plină de nesiguranță și teamă. Nu credeam cu adevărat că sunt capabilă să mă ridic în fața altora și să mă arăt așa cum sunt. Cuvintele de susținere, încurajările și încrederea sinceră a membrilor fundației mi-au dat însă puterea să merg mai departe și să învăț să cred în mine. Am descoperit că scena nu este doar o provocare, ci și o posibilitate de a oferi ceva din sufletul meu celorlalți. Aceste experiențe mi-au oferit enorm: încredere în mine, amintiri, prietenii și momente pe care le voi purta mereu în suflet. Le mulțumesc din inimă celor de la fundația Csányi Alapítvány pentru tot sprijinul, iubirea și atenția cu care îmi sunt alături zi de zi. Înseamnă foarte mult pentru mine că pot face parte dintr-o comunitate atât de susținătoare.”

Așteptarea Paștelui la CIAPAD Frumoasa – tradiție, culoare și bucurie împărtășită

În data de 24 martie atmosfera sărbătorilor pascale a prins din nou viață la Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități (CIAPAD) Frumoasa, unde a avut loc, pentru al zecelea an consecutiv, activitatea tradițională de încondeiere și vopsire a ouălor de Paște. Inițiat în anul 2017 de asistentul social Molnár Fülöp, programul a devenit de-a lungul timpului o activitate așteptată cu drag atât de beneficiarii centrului, cât și de colegii din cadrul Direcției Generale, reunind oameni, tradiții și emoții într-un cadru cald și prietenos. În cadrul atelierului, beneficiarii centrului și colegii din aparatul direcției au lucrat împreună cu entuziasm și răbdare: beneficiarii au desenat și și-au colorat creațiile, în timp ce colegii au învățat tehnica încondeierii și

vopsirii ouălor sub îndrumarea atentă a lui Molnár Magdika din Ghimeș-Făget, păstrătoare a unui meșteșug tradițional autentic. Mulți dintre participanți revin an de an la această activitate și o așteaptă cu nerăbdare pe Magdika, care le dezvăluie de fiecare dată, pas cu pas, tainele încondeierii ouălor, transformând fiecare întâlnire într-o adevărată lecție de tradiție și creativitate. La finalul activității, suporturile aduse de acasă s-au umplut de ouă încondeiate tot mai frumoase, realizate cu migală și suflet. Zâmbetele participanților, atmosfera plăcută și bucuria împărtășită au fost cea mai frumoasă răsplată pentru organizatori, confirmând încă o dată valoarea acestor momente petrecute împreună.

CJ Harghita continuă și în 2026 să sprijine organizațiile neguvernamentale din domeniul social

Consiliul Județean Harghita reafirmă și în acest an importanța parteneriatului cu organizațiile neguvernamentale, prin lansarea programelor anuale de colaborare coordonate de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita. Programele au fost anunțate oficial în data de 6 mai și vizează susținerea inițiativelor sociale dedicate comunităților vulnerabile din județ.

CONSILIUL JUDEȚEAN HARGHITA
sprijină și în acest an
ORGANIZAȚIILE
NEGUVERNAMENTALE!

prin intermediul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului

Consiliul Județean Harghita sprijină și în acest an organizațiile neguvernamentale prin intermediul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului.

Programele anuale de colaborare destinate organizațiilor neguvernamentale au fost lansate de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului la data de **6 mai**.

5 PROGRAME DE FINANȚARE

- Programul anual de finanțare a activității de asistență comunitară în localitățile izolate din județul Harghita
- Programul anual de colaborare cu organizații neguvernamentale care desfășoară activități de protecție a persoanelor cu handicap
- Programul județean anual de îngrijire social-medicală la domiciliu
- Programul anual de colaborare cu organizații neguvernamentale care desfășoară activități de protecție a persoanelor vârstnice pe anul 2026
- Programul anual de colaborare cu organizații neguvernamentale care desfășoară activități de protecție și promovare a drepturilor copilului și tinerilor aflați în situații de risc în județul Harghita

Anunțurile de participare, cererile de finanțare și ghidurile solicitanților aferente programelor pot fi găsite pe site-ul instituției noastre, în limbile maghiară și română: <https://dgaspchr.ro/anunt-lansare-program-anual-de-colaborare-cu-organizatii-neguvernamentale-2026/>

DATA LIMITĂ DE DEPUNERE A PROPUNERILOR DE PROIECTE:
8 Iunie 2026, ORA 15:00

AȘTEPTĂM PROPUNERILE DE PROIECTE la sediul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita:
Miercurea Ciuc, str. Szék nr. 152, camera 24, cod poștal 530203
sau în format electronic, la adresa de e-mail: office@dgaspchr.ro

SELECȚIA ȘI EVALUAREA PROIECTELOR în vederea obținerii finanțării nerambursabile se vor face de către comisia de evaluare, în perioada:
09.06.2026 – 12.06.2026

Împreună pentru comunitate!
Împreună pentru cei care au nevoie!

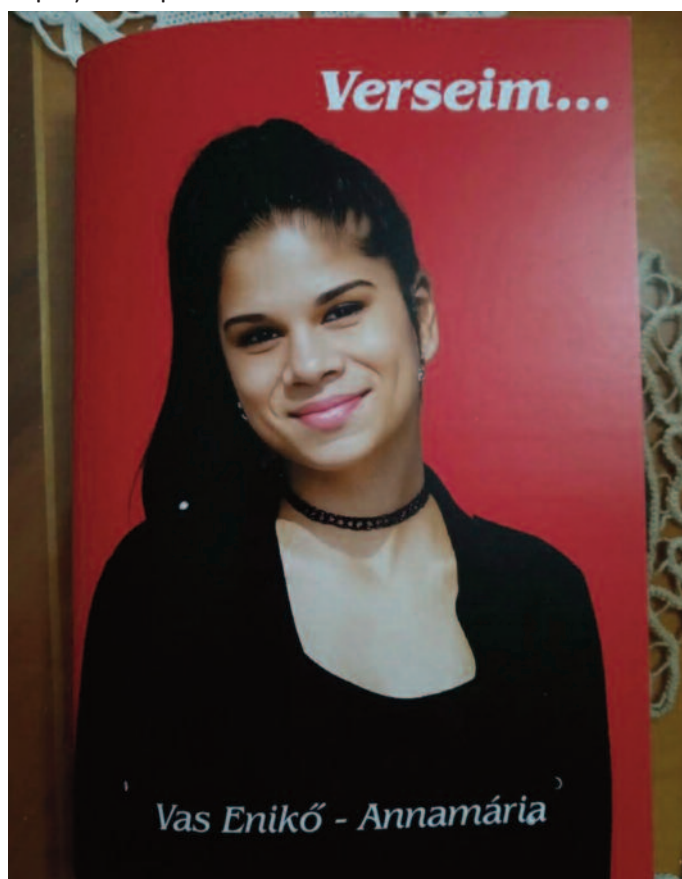
La fel ca în anii precedenți, au fost lansate cinci programe de finanțare, menite să contribuie la dezvoltarea și consolidarea serviciilor sociale oferite la nivel local. Acestea vizează sprijinirea activităților de asistență comunitară în localitățile izolate, protecția persoanelor cu dizabilități, îngrijirea social-medicală la domiciliu, susținerea persoanelor vârstnice, precum și protecția și promovarea drepturilor copiilor și tinerilor aflați în situații de risc. Prin aceste programe, autoritățile județene urmăresc să încurajeze implicarea activă a societății civile și să consolideze colaborarea dintre instituțiile publice și organizațiile neguvernamentale în beneficiul persoanelor aflate în nevoie. Documentația necesară participării — inclusiv anunțurile de participare, cererile de finanțare și ghidurile solicitanților — este disponibilă pe site-ul oficial al instituției. Termenul limită pentru depunerea propunerilor de proiecte este 8 iunie 2026, ora 15:00. Dosarele pot fi depuse la sediul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita din Miercurea Ciuc, strada Szék nr. 152, camera 24, sau pot fi transmise în format electronic la adresa office@dgaspchr.ro. Selecția și evaluarea proiectelor eligibile vor fi realizate de comisia de evaluare în perioada 9–12 iunie 2026.

Al doilea volum de poezii, lansat de beneficiara DGASPC Harghita

După succesul primului său volum de poezii, Vas Enikő, una dintre beneficiarele Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita, a ajuns la un nou moment important: zilele trecute a apărut cel de-al doilea volum al său, intitulat „Poeziile mele...”. Publicația include și textele din primul volum, de dimensiuni mai reduse, fiind îmbogățită totodată cu poezii noi, gânduri mai mature și o explorare și mai profundă a universului său emoțional.

În versurile sale, tânăra poetă continuă să pună accent pe relațiile umane, iubire, apartenență, dor, speranță și puterea de a merge mai departe. În scrierile sale se regăsesc deopotrivă sensibilitatea și acea forță tăcută care îl determină pe cititor să se oprească și să reflecteze. Una dintre poeziile volumului, „Iubirea”, reflectă în mod deosebit universul liric al lui Enikő: „Iubirea nu este întotdeauna zâmbet, uneori este și lacrima care cade. Uneori stă tăcută lângă tine, când nu mai ai nimic de spus.” Prin gânduri simple, dar profunde, poezia vorbește despre acceptare, despre puterea prezenței umane și despre sprijinul pe care iubirea îl poate oferi chiar și în cele mai dificile momente. Sinceritatea care se revarsă din aceste creații izvorăște, poate, din acea lume interioară sensibilă pe care și asistentul maternal profesionist, în grija căruia se află tânăra, o consideră aparte. „Sufletul lui Enikő are o vibrație extrem de fină, este pe o altă lungime de undă decât majoritatea oamenilor”, a mărturisit asistentul maternal care, împreună cu familia sa, o crește de mulți ani nu numai pe Enikő, ci și pe fratele acesteia. Cei doi copii au ajuns la o vârstă fragedă în familia de asistenți maternali a lui Csíki Simény Lajos din Corund, unde au crescut într-un mediu plin de dragoste, respect pentru tradiții și sprijin. Familia nu doar că i-a acceptat și încurajat, ci le-a oferit și libertatea de a-și dezvolta personalitatea, independența și talentul. Publicarea actualului volum de poezii a fost finanțată tot de familia de plasament. Legătura emoțională profundă dintre ei este ilustrată și de faptul că Enikő și-a scris primele poezii cu ocazia zilei de naștere a membrilor familiei pe care o consideră propria-i familie. Tânăra poetă și-a găsit forma de exprimare nu doar prin scris. De mai mulți ani, împreună cu membrii familiei sale, face parte și din grupul de toboșari „Székely Sasok”, care participă la evenimente tradiționale și manifestări comunitare. Alături de familia din Corund, Enikő a început să se apropie mai profund nu doar de tradiții, ci și de istorie și de valorile comunității. Acest lucru se reflectă și în poezia sa „Libertatea”, scrisă cu ocazia zilei de 15 Martie, care evocă cu sensibilitate și demnitate importanța memoriei istorice: „Străzile vorbesc astăzi despre istorie, cocardele înfloresc în fiecare inimă, iar soarele de martie strălucește cald, ca și cum ar spune: amintește-ți cu credință.” Poezia ne îndeamnă să avem în vedere faptul

că identitatea unei comunități este modelată de respectul față de trecut, de sentimentul apartenenței și de speranță. Cu ocazia apariției noului volum, Enikő s-a adresat și cititorilor: „Dragi cititori! Sper din suflet să vă stârnesc interesul și ca acest volum să vă fie pe plac. Am încredere că îl veți aprecia la fel de mult ca pe prima mea carte. Și în acest volum se regăsesc la fel de multă iubire și muncă precum în primul. Vă doresc tuturor lectură plăcută!” Simplitatea și modestia acestor rânduri reflectă foarte bine personalitatea lui Enikő: acea smerenie discretă și sensibilitate profundă care se regăsesc și în poeziile sale. Pentru Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita este o bucurie și o mândrie să vadă cum talentul unui beneficiar se dezvoltă atât de frumos și cum, în ciuda dificultăților, acesta reușește să-și găsească propriul drum. Povestea lui Enikő nu este doar povestea unei tinere poete. Este și dovada faptului că un mediu familial plin de iubire și sprijin, atenția, încrederea și încurajarea pot avea un rol decisiv în dezvoltarea personalității unui copil și în împlinirea visurilor sale.

Recunoaștere pentru profesioniștii DGASPC Harghita

Profesionalismul și implicarea specialiștilor din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita au fost apreciate în cadrul Galei dedicate profesioniștilor din domeniul protecției copilului și asistenței sociale, organizată cu ocazia aniversării a 10 ani de activitate ai Consiliului Tinerilor Instituționalizați. Evenimentul a reunit specialiști din întreaga țară și a reprezentat un moment de recunoaștere a muncii și dedicării celor care contribuie zi de zi la sprijinirea copiilor, tinerilor și familiilor aflate în dificultate.

În cadrul secțiunii „Bunăstarea beneficiarilor”, doi psihologi ai DGASPC Harghita au fost distinși pentru activitatea lor remarcabilă. La Subcategoria 1, „Specialiști DGASPC nominalizați de DGASPC”, în urma selecției realizate de comisia formată din tineri CTI și reprezentanți ai ANPDCA, premiul a fost acordat psihologului Csiszer Csaba, iar la Subcategoria 2 – „Specialiști DGASPC nominalizați de copii și tineri”, premiul a fost acordat psihologului Marschal Hajnalka. Aceste recunoașteri evidențiază profesionalismul, empatia și dedicarea celor doi specialiști, precum și impactul pozitiv pe care îl au în viața beneficiarilor. Din motive obiective, colega noastră Marschal Hajnalka nu a putut participa la eveniment, premiul fiindu-i înmânat prin intermediul psihologului Csiszer Csaba. Le adresăm sincere felicitări colegilor noștri pentru devotamentul, responsabilitatea și implicarea cu care își desfășoară activitatea și le dorim mult succes în continuare!

Modele de violență moștenite

Se poate pune capăt cercului vicios al violenței domestice?

Judecătoria Miercurea Ciuc a emis un ordin de restricție de 6 luni împotriva lui Mátyás pentru o serie de acte de violență domestică. Printre acuzațiile aduse la adresa lui au fost consumul de alcool, abuzarea repetată a soției și manifestările brutale de violență, bătaia cruntă aplicată nevastei în mai multe rânduri, adesea în fața celor trei copii minori al celor doi. Se pare că Mátyás știa una și bună: conform „dreptului său de cap de familie” este normal, ba și uneori chiar necesar ca „să-i ofere lecții” nu doar copiilor, ci și soției. Așadar a fost șocat, confuz și furios când a conștientizat faptul că soția sa, anterior „ascultătoare”, îl părăsise pe neașteptate fără să spună un cuvânt. Nu se aștepta ca femeia sa să ceară și să primească ajutor instituțional, să-i scoată pe cei doi copii mai mari de la școală și – deși nu-și putea lua și pe cel mic de acasă – să părăsească satul. Pentru el era de neînțeles și faptul că a plecat după o simplă ceartă, nu atunci când a bătut-o până la sânge. Nu înțelegea că uneori cuvintele rostite pot însemna ultima picătură...

Ordinul de protecție în oglinda punctelor de vedere

Mátyás a sosit la judecătoria cu băiețelul de aproximativ 5 ani. Îl aducea de mână, amândoi fiind îmbrăcați fără cusur; cămașă și pantaloni călcați. Copilul s-a așezat strâns lângă tată, fără să-i dea atenție mamei, fapt ce o supăra vizibil pe tânără. Pe fața bărbatului se vedea clar că era iritat: acuzațiile aduse i se păreau nefondate. Parcă era scris pe față convingerea că în calitate de bărbat în casă s-a comportat întotdeauna exact așa cum trebuie, exact așa, cum a văzut de mic copil de la părinți. Nu se aștepta la ordinul de protecție, nici la faptul că cel mic va trebui să rămână cu mama sa. S-a confruntat cu un alt punct de vedere, complet opus convingerii lui, conform căreia, din cauza „corecțiilor” pe care le considera justificate, nu se putea apropia timp de șase luni de copiii și de soția sa, pe care spunea că îi adoră și care „sunt sensul vieții sale”.

Acasă sau capcană?

La solicitarea de sprijin a soției lui Mátyás, DGASPC Harghita – și prin instituția noastră o fundație și o societate comercială – s-au grăbit să-i vină de ajutor. Copiii au început să studieze în oraș, iar femeia a continuat să lucreze. Părea că viața lor începea să revină la normal. Încet a venit și momentul în care și-au putut deschide sufletul. Au urmat conversații profunde cu Hajnalka și cu copiii, separat, rând pe rând. Astfel am înțeles cum își duceau zilele membrii familiei lui Mátyás: din vorbele femeii și a fetelor s-a desenat în fața noastră modul lor de viață,

iar fiecare întâmplare – asemenea unei piese puzzle – a fost așezată la loc. Stilul de viață al familiei a fost abordată din perspective diferite și se vedea clar că fiecare încearcă să lase în urmă amintirile neplăcute în felul său. Povestea femeii putem numi o dramă: mama ei a abandonat-o de mică, ea fiind crescută în sistemul de protecție a copilului, la un asistent maternal. Din câte știe, are o soră, pe care a cunoscut-o abia când era

adult. Nu ține legătura cu ea pentru că duce un stil de viață similar cu cel al mamei lor, fapt de nu corespunde valorilor morale ale ei. Dragostea a apărut în viața tinerei în timpul anilor de liceu. După împlinirea vârstei de 18 ani a ieșit din sistemul de protecție a copilului, însă neavând unde să se ducă, a rămas în familia care a crescut-o. Din prima ei dragoste a rezultat un copil, dar relația nu a rezistat testului timpului. A fost dificil să trăiască cu copilul ei în continuare la familia care a primit-o, căminul în care se simțise odinioară ca acasă, a devenit un loc vitreg.

A înțeles că trebuie să se mute, dar nu avea unde să se ducă. Era sigură de un lucru: nu se va despărți de copilul ei pentru nimic în lume. Atunci l-a întâlnit pe Mátyás. Au devenit prieteni. Admirația bărbatului a fost măgulitoare pentru tânăra mamă, sufletul i s-a umplut de fericire. Golul din suflet, pe care îl lăsase tatăl copilului ei s-a estompat încetul cu încetul. Bărbatul a acceptat-o și pe micuța Barbara, și astfel, într-o lume nesigură el a devenit un punct stabil pentru tânăra mamă și copilul ei. S-au căsătorit, iar pentru a-și croi un viitor sigur, bărbatul a plecat la muncă în străinătate... Când era departe, Hajnalka a fost chinuită de îndoieli... iar când s-a întors acasă,

au urmat o serie de abuzuri. Așa au continuat să trăiască ani de zile. Între timp, s-a născut al doilea copil, iar apoi, în timp, al treilea. Mátyás a muncit mult și, fie că era plecat, fie acasă, depunea eforturi uriașe pentru a asigura familiei sale un nivel de trai de clasă mijlocie. Între timp, acasă avea pretenție la o disciplină aproape militărească, seara adesea băuse, iar atunci „își pierdea mințile”, părinții lui – cu care locuiau în aceeași curte – își întorceau capul în altă parte. În aceste condiții ce o ținea totuși pe Hajnalka lângă el? Căminul sigur și faptul că, pe lângă copiii lor comuni, o trata și pe Barbara ca pe al său. Muncea din greu pentru a le asigura

copiilor cele necesare, pentru a nu rămâne în urma celorlalți copiii din sat. Le oferea tot ce le era necesar, doar un cămin calm, doar o viață fără frică nu le putea asigura....

Copii în umbra fricii și a abuzului

Am vorbit mult cu cele două fete, în timp ce băiețelul s-a retras aproape complet din conversație. Îi era dor de casă și de tatăl său, se pregătea acasă... Vorbind cu fetele, s-a conturat în fața noastră viața plină de frică și traume a familiei, în care în sfârșit era liniște – și în același timp plictiseală: în mod ironic,

amândurora le era dor de satul natal, de curte, de câine, de pisică, de prieteni, de colegii de clasă, de programele comunitare. Le era dor de casă... Fetele au povestit că acasă domnea strictețe, ordine și disciplină. Pe măsură ce creșteau, au trebuit să învețe să muncească. Conform regulilor tatălui lor, fetele trebuie să știe tot ce ține de bucătărie. Fetele de 11 și 13 ani au spus, cu un zâmbet ușor amar pe față, însă cu o mândrie neascunsă, că știu să pregătească orice fel de mâncare, chiar și pentru o masă festivă, și că nu este o problemă să facă o prăjitură, sau un tort. De asemenea, au accentuat că de fiecare dată, după ce gătesc, au mare grijă să nu rămână vase nespălate și nici firimituri. S-a întâmplat deja, că au primit bătaie din

coada măturii, sau chiar din mânerul cuțitului... Părea că asta era normal pentru ele. Nu munca, nu disciplina era insuportabilă, ci teama pentru viața mamei lor. Au pomenit de momente când se temeau că tatăl lor îi va da o lovitură fatală... „Au fost momente când m-am trezit în zori cu strigăte și bătai, mi-a fost frică. Am încercat să intervin, să o ajut pe mama, îl rugam pe tata nu o mai lovească. Ultima dată când s-a întâmplat, eu și sora mea ne-am dus în camera lor. Am văzut sânge... sânge pe podea, pe perete, pe mama... Mama era lângă pat, îl ruga să se oprească pentru că i s-a rupt nasul rupt și sângerat... Dar nu s-a oprit, a continuat să o lovească. Ne-a ordonat să plecăm de acolo, a trebuit să ieșim din cameră”, ne-a povestit Barbara. Eszter își amintește că odată, când i-a cerut tatălui să nu o mai lovească pe mama ei, a primit o palmă peste față, ca să nu se amestece în treburile adulților. Fetele și-au amintit și de când erau mici și trebuiau să vizioneze povești, în timp ce tatăl lor o bătea pe mama. Eszter visează să devină ofițer de poliție sau avocat, pentru a putea „face bine” – pentru a opri violența domestică.

Barbara vrea să fie cofetar, pentru că vrea să aducă momente dulci în viața oamenilor triști...

**Avantajele și blestemul muncii în străinătate:
siguranță materială, haine „cool” și
relație destrămată**

La câteva zile de la proces ne-am întâlnit la o vorbă cu Mátyás. Ne-a spus: are 37 de ani și de 13 ani sunt căsătoriți cu Hajnalka. Era convins că „a fost aproape neînsemnată” aceea întâmplare pentru care au ajuns în situația asta, însă începea să înțeleagă că „e posibil ca Hajnalka să fi cerut și să fi primit ordinul de protecție pentru lucrurile mai vechi”. În timpul discuției am fost martorii luptei

lui interioare, bărbatul a dat glas acelor sentimente conflictuale, care îl bântuiau. Vizibil a re trăit amintirile romantice de la începutul relației lor, amintindu-și de iubirea pentru soția sa, apoi de dragostea pentru soție și copii. A recunoscut că viața lor ar fi putut lua o altă întorsătură, că nu ar fi trebuit să aibă parte de atâta durere psihică și fizică pe care și-o provocaseră unul altuia. S-a plâns și s-a învinovățit, apoi a revenit în prezent și a inventat argumente pentru a-și justifica acțiunile violente și a se absolve de responsabilitate. Crede că situația actuală a fost cauzată de neîncredere, gelozie și lipsă de înțelegere din partea ambelor părți. La întrebarea noastră și-a amintit, visător, de zilele în care l-a întâlnit pe Hajnalka. „Ei bine...

a fost o nebunie... a fost o nebunie...”, a spus bărbatul, urmată de o lungă tăcere în care a încercat să-și stăpânească lacrimile. „Scuzați-mă”, a șoptit el și și-a întors capul, pentru că unui bărbat dur și încăpățânat îi este rușine de lacrimile sale, nu își poate permite să fie văzut plângând. Cuvintele i-au venit cu greu când a continuat: „când am văzut-o... hmm... ce femeie! Ar fi frumos dacă ar fi soția mea... prietena mea... da, eram încă tineri pe atunci. S-a și întâmplat. Am fost fericiți... am fost fericiți. Ar fi frumos dacă am fi din nou așa! Dar... timpul a trecut, eram sărac, soția mea a fost crescută de asistenți maternali profesioniști, așa că, atunci când ne-am căsătorit, a trebuit să plec la muncă în străinătate. Nu aveam casă și nimeni nu ne putea ajuta. Umblu în străinătate de nouă ani, a trebuit să ne începem viața de undeva. Și copiii trebuie să aibă de toate, exact ca și prietenii și colegii lor de clasă... Cred... distanța a făcut ca totul să se destrame...” a spus Mátyás. El a adăugat: „Nu puteam comunica ca un cuplu care este împreună zilnic, două - două luni și jumătate e mult dacă suntem despărțiți. Distanța a distrus totul... adică nu l-a distrus, ci mai degrabă, l-a slăbit.” Când a fost întrebat ce gânduri i-au trecut prin minte în timpul șederii sale în străinătate, a răspuns că era foarte îngrijorat, își imagina cât de greu trebuie să fie soției să locuiască cu părinții lui, fiind o străină, recent intrată în familie. „Am construit o casă în timp, dar trăim și acum în aceeași curte cu părinții mei. Nu s-au prea înțelese la început, sigur nu i-a fost ușor. Bineînțeles, eram geloasă, și ea la fel. Mă tot gândeam că s-ar putea să mă înșele, că sigur mă va înșela... Aceste gânduri mi-au trecut prin minte de mai multe ori, dar nu erau constante la momentul respectiv. Acum câteva luni, a început să lucreze, făcea chiar și tură de noapte. Dacă întârzia câteva minute, începeam să mă gândesc: oare cu cine mă înșală? Unde este? De ce nu vine? Cu cine vorbește? Știți, nici măcar nu e real acel lucru, dar te gândești că așa e. Se comporta ciudat cu copiii în ultima vreme... se certa cu ei din orice. Acest lucru era neobișnuit. Trebuie să fi fost obosită, și eu eram obosit pentru că, chiar și când vin pentru o perioadă scurtă din străinătate, caut de lucru, familia are nevoie de bani. Ne-am certat, și asta această ceartă a dus la plecarea ei”, a spus bărbatul.

Dinamica abuzului: furie, tensiune, izbucniri

În cursul discuției noastre Mátyás a recunoscut în repetate rânduri că și-a abuzat fizic soția în timpul căsniciei lor de 13 ani, însă la întrebarea când a lovit-o prima dată, nu a putut răspunde. Nu a putut spune nici de ce a abuzat-o, ghicea doar: „din cauza lipsei de încredere... poate”. L-am întrebat pe bărbat ce se petrece în el atunci, când simte un impuls interior de a-și abuza soția? Răspunsul a fost devastator: „Nu vă pot explica. De aceea am cerut ajutor psihologic, dacă este

posibil, pentru că încerc tot timpul... dar uneori mă enervez atât de tare, mai ales când ne certăm... cam la fiecare patru sau cinci luni... poate stresul... nu știu... se acumulează atât de mult, încât explodez. Pur și simplu nu mă pot controla... nu... nu pot explica. În astfel de momente, știu că nu ar trebui, dar ca un ceas care ticăie, pur și simplu continui”, a recunoscut el. L-am întrebat pe Mátyás ce declanșa de obicei o ceartă care în cele din urmă escalada în violență? Bărbatul a dat un exemplu surprinzător de rapid și ferm. A spus că este obsedat de curățenie, iar soția lui este o femeie curată, meticuloasă, care își ține casa foarte ordonată. În ciuda acestui fapt, îl irită și câteva firimituri, iar au fost momente când acest lucru a dus la

palme. A recunoscut că nu poate accepta ca cineva să amâne treburile care trebuie făcute. „Am așteptări și față de propria mea persoană. Nu suport, chiar mă cert – știu că sună amuzant – dar dacă ceva, trebuie făcut, atunci trebuie făcut. Am crescut cu asta, mi-au insuflat că treaba trebuie terminată acum, nu peste două ore. O facem acum, și peste două ore ne odihnim. Acest obicei m-a însoțit toată viața”, a spus el cu convingere. A adăugat că și-a crescut copiii în acest spirit, pentru că știe că oamenii harnici vor prospera în ciuda dificultăților. Când l-am fost întrebat unde erau copiii în timpul certurilor care au escaladat în agresivitate, a răspuns că nu de obicei nu erau acolo, dar a recunoscut că au fost momente când au fost prezenți și au văzut scenele agresive. „Problema este că nu știu de unde vine această furie, credeți-mă că îi iubesc, îi ador, și pe copiii și pe soția mea... și nu știu de unde vine furia care mă cuprinde... poate psihologia... va elibera ceva, sau nu știu...”, a spus el. Când a fost întrebat dacă plânsul copiilor l-a afectat la momentul respectiv, a răspuns: „ei bine, cu greu... foarte greu... și trebuie să remediem cumva asta”. Bărbatul a subliniat că face tot posibilul să-și pună capăt furiei. „Sunt atât de hotărât și sunt atât de amărât că i-am pierdut, încât, dacă s-ar întoarce acasă, aș fi de acord să semnez o hârtie pe propria-mi răspundere care, potrivit căreia, dacă i-aș abuza, să fiu condamnată și trimisă la închisoare. Aș încerca să mă controlez”, a spus el încrezător.

„Nu am avut copilărie...”

La întrebarea dacă și-a abuzat vreodată copiii, a dat un răspuns evaziv: „depinde ce înțelegem prin abuz... pentru că eu (...) am fost crescut în așa fel încât un copil primește o palmă sau două, așa că dacă face ceva greșit, sau dacă i se cere să facă ceva și nu o face, sau dacă întoarce vorba adulților, atunci trebuie educat”, a spus el cu convingere. Și – fiind vorba despre copii – l-am întrebat, cum a fost copilăria lui? Răspunsul a venit spontan, în șoaptă: „Nu am avut copilărie.” A afirmat-o ca pe un fapt consumat, nu încerca să obțină empatie din partea noastră. A rostit aceste trei cuvinte ca și cum s-ar fi resemnat cu soarta sa, sau ca și cum acest lucru ar fi fost normal. „La vârsta de șapte ani coseam, alături de tatăl

meu. Nu existau jocuri, alergări, munceam constant”, a spus el, și a încercat imediat să-și justifice părinții: „era o lume săracă... făceau ce puteau”. L-am întrebat dacă în copilărie era des bătut de părinți? Răspunsul a fost un „da” categoric, însă întrebarea dacă bătaia era justificată, i-a provocat un zâmbet amar. „Hmm... niciun copil nu crede că bătaia este justificată, eu cred că 70% a fost nejustificat”, a spus el. Și, deși crede că bătaia

a fost justificată în proporție de 30%, nu a putut spune care a fost motivul bătaii în general. Așa că, după multă gândire, a spus: „Trebuie să fi fost din cauza farselor copilărești”. După cum a spus, în copilăria lui viața în familie „se petrecea cu zgomot”. A recunoscut că tatăl său a bătut-o adesea pe mama sa. I-a fost greu să rostească aceste cuvinte, nici măcar nu le-a legat într-o propoziție: „s-a întâmplat... s-a întâmplat de câteva ori... da”. După ce a recunoscut acest lucru, a început imediat să-și scuze tatăl: „a fost greu... în sat... viața era foarte dificilă pe vremea aceea”. L-am întrebat: crede că greutățile îl împuternicesc pe bărbat să-și abuzeze soția? Răspunsul a venit spontan: „Nu! Bineînțeles că nu!” A tăcut, timp de câteva secunde, timp în care a fost cuprins de

sentimente contradictorii. Era clar că instinctiv voia să-și apere tatăl, iar apoi au izbucnit din el acuzațiile și autoacuzațiile: „Este anormal, este o josnicie! Și îmi spun asta mie însumi: este josnicie că mi-am bătut soția! Este jalnic... sau nu știu dacă mă exprim bine... poate nici măcar asta... dar... s-a întâmplat, asta e situația. Acesta este adevărul. Li s-a întâmplat și lor... părinților mei. Nu s-a întâmplat pentru că nu se iubeau sau nu se respectau, cine știe ce sentimente s-au eliberat și acolo. Nu putem ști. (...)” După o scurtă pauză, a declarat: „Îmi asum responsabilitatea pentru ceea ce am făcut.”

„Moștenirea violenței”

L-am întrebat cum a trăit, ca copil, faptul că tatăl său o bătea pe mama sa. „Rău. Foarte rău” – a venit răspunsul spontan. A continuat: „A fost foarte greu. Și acum încă... A fost un moment în care, chiar și acum, dacă îmi amintesc, mă cuprinde groaza”. Imediat ce a spus asta, a început să se frământa. Faptul că își asumă propriile fapte nu îi era o problemă, dar despre viața părinților săi îi era greu să vorbească. „Sper ca bunul Dumnezeu să mă ierte că îmi ‘trădez’ părinții... Amândoi beau enorm pe vremea aceea. (...) Numai pălincă, numai pălincă, numai pălincă. Și atunci începeau scandalurile, iar copilul mergea și muncea, își făcea treaba de seară, avea grijă de animale. (...) Tatăl meu nici nu se uita, doar apuca biciul sau ce nimerea, și pac-pac, mă lovea, apoi se culca și dormea. Și dacă nu pe mine, atunci pe mama. De aceea spuneam mai

devreme: copilăria mea nu a existat. Nu a fost copilărie, a fost brutalitate. Eu încerc să nu fiu așa și depun toate eforturile... dar mai scapă astfel de lucruri... au scăpat (!) astfel de lucruri, până am ajuns aici. Și nu mă pot controla... pentru că se adună... nu pot explica asta. Merg și la specialist, deja plănuisem asta mai demult împreună cu soția mea, ea știe aceste lucruri. Știa că mă pot enerva foarte tare, sau nici nu știu cum să numesc asta...”, a explicat Mátyás. Bărbatul era vizibil afectat de discuție, de readucerea în prezent a traumelor din copilărie și de faptul că și-a „trădat” părinții. „M-au crescut, nu m-au abandonat... cum a fost, a fost, dar sunt aici... și le mulțumesc, pentru că au suferit și ei mult”, a spus el printre lacrimi înghițite și suspine reprimite.

Mesaj bărbaților care-și agresează partenerele

L-am întrebat ce ar dori să facă în următoarele șase luni, pe durata valabilității ordinului de restricție. Primul său gând a fost că și-ar duce familia acasă. „Știu că nu îi pot duce acasă. De când s-a întâmplat acest incident, mă urăsc și pe mine însumi. Aș vrea să devin mai bun... până acum am crezut că sunt un om bun, dar m-am înșelat”, a spus el, după care și-a formulat câteva promisiuni față de sine: „Voi încerca totul, voi merge la psiholog, ca într-o zi să scap de această furie, dacă este posibil... Voi fi mai liniștit... Important e ca, în prezența mea, copiii și familia să nu se simtă amenințați”. Întrebat ce ar face diferit dacă și-ar putea reîncepe viața, a răspuns: „Aș elimina acest stil de viață, această violență... în rest, totul ar fi bun... ah, și înțelegerea între noi... este atât de greu cu soția mea... eu spun una, iar ea vrea să facă

altceva. Este cu opt ani mai tânără decât mine... se vede diferența, pentru că nu vedem întotdeauna lumea la fel și nu avem aceleași răspunsuri la anumite lucruri. În afară de asta, nu aș face nimic diferit, doar această violență, pe aceasta aș elimina-o de tot”, a declarat bărbatul. El a mai afirmat că în instanță s-au spus și neadevăruri despre el, deoarece nu este un bețiv, deși seara mai bea una sau două beri, „dar nu până la starea de ebrietate”. „Îmi amintesc perfect totul când începe să se întâmple (n.red.: momentele pline de violență), dar nu mă pot opri”, a mai adăugat el. Apoi și-a încheiat declarația cu un mesaj adresat bărbaților abuzivi: „Le transmit să nu facă asta, să discute între ei, iar dacă nu merge, să divorțeze în mod civilizată și corect. Să nu își distrugă reciproc viața”.

Epilog

Au trecut câteva săptămâni. În sufletele copiilor, amintirile dureroase s-au estompat, iar peste frică s-a așternut un văl pe măsură ce dorul de casă devenea tot mai puternic. Băiețelul vorbea întruna despre casă și repeta hotărât: indiferent dacă surorile și mama lui pleacă sau rămân, el se întoarce acasă! Cele două fete încercau să reziste, însă era evident că și lor le lipsea mediul familiar și comunitatea în care crescuseră. Hajnalka devenea tot mai tăcută, tot mai nesigură... Mátyás era pregătit să-și primească familia înapoi. Au început să-și țină legătura în secret. Apoi, într-o zi Hajnalka a afirmat că dorește să se împace cu soțul ei. A urmat solicitarea de

revocare a ordinului de restricție. Bărbatul a venit după familia sa. Am schimbat câteva cuvinte. Mátyás promitea că de acum înainte totul va fi bine, că va face tot posibilul pentru ca niciodată să nu mai ajungă într-o asemenea situație. Privirea lui trăda un sentiment de victorie. Hajnalka, timidă și supusă, s-a lipit de partea soțului ei. Ne evita privirea. Copiii păreau fericiți. Ne-am luat rămas-bun. Au tras ușa după ei, însă în aer a rămas suspendată o întrebare: ce va aduce ziua de mâine?

Întâmplările prezentate sunt reale. Numele și unele detalii identificabile au fost modificate pentru a proteja dreptul la viață privată al celor implicați.

Momente de bucurie și creație în cadrul programului „Înger Păzitor”

În data de 27 mai, Organizația Caritabilă Providența a găzduit programul „Înger Păzitor”, organizat împreună cu Centrul de Servicii Sociale Cristuru Secuiesc, oferind copiilor și tinerilor participanți o nouă experiență plină de creativitate și voie bună. Activitatea a fost dedicată împâslirii lânii, participanții realizând mingi colorate, moi și vesele din lână naturală. Acest atelier nu a reprezentat doar o activitate recreativă, ci și o oportunitate de dezvoltare a îndemnării, motricității fine, răbdării și capacității de concentrare. În timpul procesului de creație, copiii și tinerii au colaborat, s-au sprijinit reciproc și s-au bucurat împreună de rezultatele muncii lor, consolidând astfel spiritul de comunitate și relațiile dintre ei. Programul s-a încheiat într-o atmosferă plină de energie, cu dans și un spectaculos joc al baloanelor de săpun, care a adus mult entuziasm și zâmbete participanților. Astfel de activități contribuie nu doar

la dezvoltarea abilităților practice, ci și la crearea unor experiențe pozitive, a bucuriei și a legăturilor umane valoroase pentru beneficiari.

Publicat de: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita, Miercurea Ciuc,

Piața Libertății nr. 5.

Editor: Kovács Anna.

Proiectare, design și tehnoredactare: Kovács Anna.

ISSN 2393 – 4344, ISSN-L 2393 – 4336

CONSILIUL JUDEȚEAN HARGHITA

Direcția Generală de Asistență Socială
și Protecția Copilului Harghita

CUPA DE JUDO FOARȚA TRANSILVÂNIEI
DIPLOMA
LOCUL: 2
NUME: RĂDUF TRAIU
CATEGORIA: 21 kg - 22kg
CLUBUL: CS JUDO ILOVE

CUPA DE JUDO FOARȚA TRANSILVÂNIEI
DIPLOMA
LOCUL: 1
NUME: SORELI MARIU
CATEGORIA: 21 kg - 22kg
CLUBUL: CS JUDO ILOVE

CUPA DE JUDO FOARȚA TRANSILVÂNIEI
DIPLOMA
LOCUL: 3
NUME: TÂMBULEA
CATEGORIA: 21 kg - 22kg
CLUBUL: CS JUDO ILOVE

CUPA DE JUDO FOARȚA TRANSILVÂNIEI
DIPLOMA
LOCUL: 4
NUME: RĂDUF TRAIU
CATEGORIA: 21 kg - 22kg
CLUBUL: CS JUDO ILOVE